

REGLAN BICHIMLIK QIZ BOLALAR KIYIMINI BICHIB, TIKISH

*Mamasoliyeva Nigoraxon Ibroximovna**Tikuvchilik fani***Annotatsiya.**

Ushbu maqolada qiz bolalar kiyimida qo'llaniladigan reglan bichimining xususiyatlari, afzallikkleri va tikish jarayonlari yoritilgan. Reglan yengli kiyimlar nafaqat qulayligi, balki estetik ko'rinishi bilan ham ajralib turadi. Maqolada bichish texnologiyasi, andaza olish usullari hamda tikish bosqichlari bosqichma-bosqich bayon qilinadi. Shuningdek, reglan bichimi bolalar kiyimida harakat erkinligi va chiroyli tashqi ko'rinishni ta'minlashi haqida amaliy tavsiyalar beriladi.

Kalit so'zlar: Reglan bichimi, qiz bolalar kiyimi, andaza, bichish texnologiyasi, tikish jarayoni, yeng konstruksiyasi, moda, qulaylik, estetik ko'rinish.

Kiyim inson hayotida nafaqat zaruriyat, balki go'zallik va estetik didni ifodalovchi vosita ham hisoblanadi. Bugungi kunda bolalar kiyimlari dizayni va tikuv texnologiyalariga alohida e'tibor qaratilmoqda. Ayniqsa, qiz bolalar kiyimida qulaylik, nafislik va zamonaviylik uyg'unligi muhim ahamiyat kasb etadi.

Reglan yengli kiyimdir. Reglan bichimi o'zining soddaligi, harakat erkinligini ta'minlashi va chiroyli tashqi ko'rinishi bilan ajralib turadi. Bu bichim orqali bolalar kiyimlari yanada qulay, zamonaviy va estetik jihatdan jozibali ko'rindi. Reglan yengli kiyimlar sportcha uslubda ham, kundalik kiyim sifatida ham keng qo'llaniladi.

Mazkur ishda qiz bolalar kiyimini reglan bichim asosida loyihalash, andaza olish, bichish va tikish bosqichlari yoritiladi. Shuningdek, reglan bichimning afzallikkleri va amaliy qo'llanilishi haqida fikr yuritiladi.

Reglan bichimning nazariy asoslari. Reglan yengli kiyim konstruksiyasi tikuvchilik sohasida keng qo'llaniladigan andazalardan biri hisoblanadi. Uning asosiy xususiyati yengning bo'yin o'mizi orqali tikilishi va yelkadan alohida chok o'tkazilmasligidadir. Bunday yechim kiyimga nafislik beradi, bolalar uchun esa qulaylik va harakat erkinligini ta'minlaydi. Shu bois reglan bichimi qiz bolalar kiyimida amaliy ahamiyatga ega.

Andaza olish jarayoni. Kiyimni loyihalash jarayoni o'lchov olishdan boshlanadi. Asosiy o'lchovlar bolaning bo'yi, ko'krak, bel, son aylanasi hamda qo'l uzunligidan iborat bo'ladi. Reglan bichimli kiyim andazasi odatdagি yengli kiyimlardan farqli ravishda bo'yin o'mizidan yelkagacha tushiriladigan chiziq yordamida chiziladi. Natijada yengning old va orqa detal bilan uyg'unlashuvni ta'minlanadi. Bu usul tikishda soddalik yaratadi hamda kiyimning shaklini to'g'ri saqlash imkonini beradi.

Bichish texnologiyasi. Kiyimni bichishda mato tanlovi muhim omil sanaladi. Qiz bolalar kiyimlari uchun, odatda, tabiiy tolalardan tayyorlangan, yumshoq va havo o‘tkazuvchi gazlamalar tavsiya etiladi. Matoni joylashtirishda ip yo‘nalishi, simmetriya va chok joylashuviga e’tibor qaratiladi. Reglan bichimli kiyimlarda ayniqsa yengning to‘g‘ri tushishi kiyimning estetik ko‘rinishini belgilab beradi.

Tikish jarayoni. Tikish jarayonida old va orqa detallar yon choklar orqali ulanadi, so‘ng yenglar bo‘yin o‘mizi bo‘ylab biriktiriladi. Keyingi bosqichda yoqa, etak va yeng uchlari tugatilib, zarur bo‘lsa, dekorativ bezaklar qo‘shiladi. Tikishning ketma-ket bajarilishi kiyimning mustahkamligi va sifatini ta’minlaydi. Shuningdek, qiz bolalar kiyimida estetik elementlar – bantlar, bezak choklari va yoqachalar qo‘shilishi ko‘proq qo‘llaniladi.

Reglan bichimning afzallikkari. Bichimning asosiy afzallikkari – bolaga harakat erkinligini berishi, soddaligi bilan birga nafis ko‘rinish yaratishi hamda sportcha va kundalik kiyimlar uchun mos kelishidadir. Bundan tashqari, reglan bichimli kiyim qiz bolalarning tashqi ko‘rinishini chiroyli va zamonaviy qilib ko‘rsatadi. Shu sababli bu bichim tikuvchilik amaliyotida keng qo‘llanilmoqda.

Reglan bichimning amaliy qo‘llanilishi. Tikuvchilik amaliyotida reglan bichim asosan sport kiyimlari, mакtab formasi, kundalik liboslar va hatto bayramona ko‘ylaklarda qo‘llaniladi. Ayniqsa, qiz bolalar uchun bu bichim nafaqat qulaylik, balki nafislikni ham ta’minlashi bilan ajralib turadi. Reglan yengli ko‘ylaklar chiroyli bezaklar, turli mato uyg‘unligi va dekorativ elementlar qo‘shilishi orqali yanada jozibali bo‘lishi mumkin.

Texnologik jarayonda e’tibor beriladigan omillar. Reglan bichimli kiyim tikishda tikuv mashinasining turini, igna va ip sifatini to‘g‘ri tanlash muhim hisoblanadi. Chunki noto‘g‘ri tanlangan ip yoki igna matoning buzilishiga, choklarning qattiqlashishiga olib kelishi mumkin. Shuningdek, reglan yengli kiyimlarda choklarning mustahkamligi, to‘g‘ri simmetriyada joylashuvi va matoning ip yo‘nalishiga mos kelishi alohida ahamiyat kasb etadi.

Bolalar kiyimida ergonomik talablar. Bolalar kiyimi tikishda gigiyenik va ergonomik talablar birinchi o‘rinda turadi. Reglan bichimi bu talablarni qisman to‘liq ta’minlaydi, chunki uning yeng konstruksiyasi bolalarga erkin harakatlanish imkonini beradi. Bundan tashqari, tabiiy gazlamalardan foydalanish terining erkin nafas olishini ta’minlaydi va sog‘liq uchun xavfsiz hisoblanadi. Shu bois, qiz bolalar kiyimida reglan bichimi gigiyenik, estetik va funksional jihatdan samarali yechimdir.

Estetik talablarga moslashuvchanligi. Reglan bichimli kiyimlarning yana bir muhim jihat ularning estetik talablarga mos kelishidir. Bu bichim turli bezak elementlari, naqshlar va ranglar bilan uyg‘unlashib, qiz bolalar uchun chiroyli tashqi ko‘rinish yaratadi. Shu sababli dizaynerlar reglan bichimini nafaqat oddiy kundalik kiyimlarda, balki zamonaviy modaga moslashtirilgan kiyimlarda ham keng qo‘llashmoqda.

Xulosa

Reglan bichim tikuvchilik amaliyotida keng qo'llaniladigan, o'ziga xos konstruktiv yechimga ega bo'lgan usullardan biridir. Ushbu bichim qiz bolalar kiyimlarida nafaqat qulaylik va ergonomik talablarga javob beradi, balki estetik ko'rinish ham yaratadi. Andaza olish, bichish va tikish jarayonlari bosqichma-bosqich amalga oshirilganda, sifatli va nafis libos tayyorlash imkoniyati yuzaga keladi.

Reglan bichimning asosiy afzalliklari – bolaga harakat erkinligini ta'minlash, kiyimning nafis ko'rinishini shakllantirish hamda gigiyenik talablarga mos kelishidir. Shu bilan birga, mazkur bichim turli matolar, bezak elementlari va rang uyg'unliklari bilan birlashtirilganda, qiz bolalar uchun zamonaviy va chiroyli kiyimlar yaratish imkonini beradi.

Xulosa qilib aytganda, reglan bichimli kiyimlar tikuvchilikda amaliy va estetik jihatdan muhim ahamiyatga ega bo'lib, ularni bolalar kiyimida qo'llash qulaylik, nafislik va zamonaviylikni uyg'unlashtiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Eshonqulova M.T. "Bolalar kiyimlarini loyihalash". – "Fan" nashriyoti, 2016-yil, Samarqand, Betlar: 89–94.
2. G'aniyeva S.M. "Chizmalar asosida kiyim konstruksiyasi". "Sharq" nashriyoti, 2019-yil, Toshkent, Betlar: 102–116
3. Hamidullo o'g'li, T. H., & Kamolovich, B. E. (2023). IMKONIYATI CHEKLANGAN O'QUVCHILAR BILAN ISHLASH TAJRIBASI. Scientific Impulse, 1(7), 648-653.
4. Tursunov, H. (2024). Kar va zaif eshituvchi o'quvchilarning axborot kompetensiyasini rivojlantirish: farg'ona misolida. Conference on Digital Innovation : "Modern Problems and Solutions", 206–209. извлечено от <https://ferteach.uz/index.php/codimpas/article/view/2445>
5. Hojiakbar Tursunov. Imkoniyati cheklangan o'quvchilarning axborot kompetensiyasini rivojlantirish: O'zbekiston va yevropa tajribasi. Talim fan va innovatsiya jurnali. 6 son. 2024 yil.575 bet